

Vyhodnotenie 41. ročníka celoštátnej prehliadky Stredoškolskej odbornej činnosti.

Stredoškolská odborná činnosť je jednou zo zaujímavých podporných aktivít, ktorá výrazne prispieva ku kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu na stredných školách. Aktivizuje vyhľadávanie nadaných a talentovaných žiakov, podporuje cieľavedomú prácu s nimi. Rozvíja odbornú-teoretické vedomosti a odbornú-praktické zručnosti žiakov, podporuje zážitkové tvorivé myslenie, vedie žiakov k samostatnému a aktívnemu riešeniu úloh.

Benefit súťaže spočíva v tom, že sa podieľa na rozvoji sociálneho, morálneho a vedomostného vývinu, čím prispieva k rozvoju osobnosti žiakov. Umožňuje im väčšiu angažovanosť do ďalších projektov, študijných pobytov, prezentáciu výsledkov na podujatiach ich školy, mesta, konferenciách, ale tiež publikovaním výstupov na sociálnych sieťach a v odborných médiách.

Motiváciou žiakov stredných odborných škôl je uznanie odbornej práce zo súťaže v zmysle charakteristiky foriem výkonu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. Autorom prác sa tiež otvára priestor na využitie autorských práv s cieľom aplikácie výstupov v hospodárskej praxi. Žiaci získavajú na súťaži množstvo nových poznatkov, porovnávajú si vedomosti s vrstovníkmi iných škôl z celého Slovenska, získavajú nové skúsenosti tvorivou zážitkovou formou s využívaním moderných informačných nástrojov k prezentácii práce.

Súťaž je praktickým nástrojom odbornej orientácie na vyprofilovanie žiakov k rozhodovaniu sa k príslušnému odbornému zameraniu štúdia na vysokej škole. Forma verejnej obhajoby žiakov pred hodnotiacou komisiou je tréningom na získanie nových komunikačných zručností, ktoré môžu zúročiť pri ústnej maturitnej skúške. Ústna obhajoba prác SOČ vytvára reálne modelové prostredie pre akt úspešného završenia stredoškolského štúdia.

Žiaci na súťaži ukázali značné množstvo vedomostí z prírodovedných, technických, humanitných a spoločenskovedných odborov. Vo svojich prácach riešili odbornú problematiku a zaujímavé témy. Rozpracovali jednotlivé kroky a pracovné postupy, určili hlavné ciele, postupy, hľadali riešenia, experimentovali, vyhodnotili a porovnávali výsledky a zistenia a navrhli ďalšie možnosti využitia v praxi. Vlastné manuálne zručnosti preukázali pri prácach, ktoré vyžadovali technické zhotovenie. Úspech mali práce, ktorých výstupom boli návrhy na reálne praktické využitie.

Pri tvorbe odborných prác pracovali žiaci jednotlivo alebo tímovo. Priestorom na ich prácu boli okrem vlastných škôl aj rôzne laboratória vedeckých ústavov, vysokých škôl, firmy, knižnice, múzeá a p.

Ústne obhajoby boli na vysokej úrovni. Najatraktívnejšou časťou obhajob bola diskusia, kde súťažiaci svoje názory a postrehy ku problematike prezentovali so zánietením a s pozitívnymi emóciami. Ich spoločenské oblečenie dotváralo slávnosť prezentácie prác.

Celoštátna prehliadka sa uskutočnila **23. - 27. apríla 2019 v priestoroch SOŠ automobilovej v Košiciach**. Sprievodným programom pre pedagógov bola prehliadka mesta a prijatie členov Celoštátnej odbornej komisie SOČ u primátora mesta Košice a pre všetkých účastníkov bolo zorganizované stretnutie v aule školy s úspešnými bývalými súťažiacimi SOČ a ŠVOČ, ktorí sa vďaka svojim prácam presadili na popredných miestach v odbornej praxi.

Do **41. ročníka** sa zapojilo **5 174** žiakov stredných škôl s počtom prác **4 052 z 325** stredných škôl SR. Najväčší záujem bol o témy v odbore **Problematika voľného času, Informatika, Tvorba učebných pomôcok, Didaktické technológie a Tória kultúry, umenie, umelecká a odevná tvorba**.

Najväčší záujem žiakov o zapojenie sa do súťaže bol v krajoch **Košice, Prešov, Žilina**.

Práce na celoštátnej prehliadke obhajovalo **272 súťažiacich** - víťazov z 8 krajov pred 61 člennou odbornou hodnotiacou komisiou, zloženou z pedagógov stredných a vysokých škôl a erudovaných

odborníkov z praxe. Členov odborných komisií na základe výnimočných skúseností práce s mládežou a kvalifikačných predpokladov a vzdelania nominovali predsedovia 8 krajských komisií.

Umiestnenie krajov v bodovom vyjadrení podľa úspešnosti od 1. do 5. miesta:

kraj Žilina získal 1. miesto v počte 45 bodov (štyri 1. miesta, dve 2. miest, štyri 3. miesta, jedno 4. miesto), tri 5. miesta

kraj Košice získal 2. miesto v počte 38 bodov (štyri 1. miesta, dve 2. miesta, štyri 4. miesta, dve 5. miesta),

kraj Banská Bystrica získal 3. miesto v počte 33 bodov (jedno 1. miesto, šesť 2. miest, jedno 4. miesto, dve 5 miesta),

v ďalšom poradí sa umiestnili kraj Bratislava s počtom bodov 32

kraj Prešov s počtom bodov 31

kraj Nitra s počtom bodov 29

kraj Trnava s počtom bodov 25

a kraj Trenčín s počtom bodov 22.

Mimoriadne úspešné práce získali možnosť zúčastniť sa na medzinárodnom podujatí na celoštátnej prehliadke SOČ v Českej republike v Opave, ktorá sa bude konať dňa 14. - 16. júna 2019 v Opave. Nominovaní boli žiaci:

Viliam Glézl, Denis Vavrek s prácou *Hodnotenie kardiometabolického rizika u adolescentov* v odbore 06 - Zdravotníctvo a farmakológia z Gymnázia Ľ.Š., Hronská 1467/3, Zvolen

Vanessa Kleinová, Daniela Uhrinová s prácou *Medovníkovo* v odbore 16 – Teória kultúry, umenie, umelecká, odevná tvorba z Hotelovej akadémie Ľ. Wintera, Stromová 34, Piešťany

Samuel Šulovský s prácou *Nová metodika zlepšenia zručností žiakov na hodinách cudzieho jazyka* v odbore 17 - Pedagogika, psychológia, sociológia z Gymnázia pre nadané deti, Teplická 7, Bratislava.

Českú SOČ-ku v SR reprezentovali žiaci:

Martin Neumann v odbore 13 – História, filozofia, právne vedy s prácou *Skromný hrdina – plukovník v.v. Josef Ščerba* z Gymnázia Karviná,

Veronika Babyrádová v odbore 14 – Tvorba učebných pomôcok, didaktické technológie s prácou *Výukový set na téma jedovaté rastliny u nás* z Gymnázia a SOČ zdravotnícká a ekonomická, Vyškov, ktorí na slovenskej SOČ-ke získali mimoriadne ocenenia.

Za úspešnými výsledkami súťažiacich od školských, regionálnych a krajských kôl po celoštátne je systematická obetavá práca pedagógov škôl, ktorí v pozíciách metodikov a konzultantov podporujú tvorivú prácu žiakov. Aktívne sa podieľajú pri vyhľadávaní odborných tém, metodicky usmerňujú žiakov pri písaní prác, sú nápomocní pri organizovaní a realizácii súťaží na všetkých úrovniach. Potvrdzujú to monitorované výsledky úspešných SOČ-károv, napr. pokračovaním v štúdiu na prestížnych vysokých školách, či uplatnením sa plynule po ukončení stredoškolského štúdia v praxi.

Vecné ceny do 17 odborov pre prvých troch víťazov venoval Štátny inštitút odborného vzdelávania v Bratislave. Diplomy si odniesli víťazi umiestnení na 1. až 5. mieste. Každý súťažiaci získal certifikát. Súčasne v rámci partnerstva žiaci získali hodnotné ceny od: RENAULT, EURO CAMP s.r.o., AUTO GABRIEL, MORI, AUTOVALAS, PEUGEOT, AUTO-IMPEX, TOYOTA, SPEDOS, Qalt, SOITRON, KSK, mesto Košice, SIEMENS, TOTAL, GRENDDEL, ISK, AUTOLUX Košice, SONY, VLASATY, tlacOznamka.sk, AGEL ACADEMY, Nemocnica Košice-Šaca, Jablotron, COMPACT, Commander, DPMK, TU v Košiciach, KVANT, TEMPUS, USS Košice, Winkler, Univerzita P.J.Šafárika Košicec, DATACOMP, VSE, VSD, T Systems...

ŠIOV spolupracuje s Katedrou ekochémie a rádiológie Fakulty prírodných vied, UMC v Trnave a Okresným úradom, odborom školstva Trnava s názvom Udelenie ceny „Zelený anjel“ s podporou v odboroch súvisiacich s ochranou životného prostredia a udelením ceny za najlepší projekt SOČ.

Intenzívna podpora nadaných a tvorivých žiakov formou súťaží podporovaných ministerstvom je jedným z efektívnych nástrojov pri riešení poklesu záujmu žiakov základných škôl o štúdium na stredných školách.

Súťaž je indikátorom kvality a úrovne vzdelávacieho procesu na stredných školách.

Nasledujúci **42. ročník** celoštátnej prehliadky SOČ sa uskutoční **v priestoroch SOŠ stavebnej v Trenčíne**.

Vypracovala:

Eva Bugajová, tajomníčka Celoštátnej odbornej komisie SOČ
Odbor podpory smerovania mládeže